

Inleiding

De Belastingdienst en overheidsondernemingen hebben een gezamenlijk belang om het proces rond de implementatie van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen (hierna: de wet) zo effectief en efficiënt mogelijk in te richten. Het uitgangspunt daarbij is dat de overheidsondernemingen zelf verantwoordelijk zijn voor het indienen van de vereiste aangifte(n) en de kwaliteit daarvan.¹ De Belastingdienst wil (rekening houdende met de beschikbare capaciteit) overheidsondernemingen daarbij maximaal ondersteunen. In deze notitie wordt aangegeven hoe de Belastingdienst hier, samen met de overheidsondernemingen, invulling aan wil geven, inclusief de mogelijkheid van individueel vooroverleg.

Uitgangspunt: eigen verantwoordelijkheid maximaal ondersteunen

Met ingang van 1 januari 2016 vindt de wet toepassing. Met de invoering van de nieuwe wet krijgen onder andere gemeenten, provincies en waterschappen (hierna: lokale overheden) te maken met het feit dat ze voor hun 'ondernemingsactiviteiten' vennootschapsbelastingplichtig kunnen worden. Lokale overheden zijn verantwoordelijk voor de implementatie van de nieuwe Vpb-plicht. Het doel van deze notitie is de lokale overheden inzicht te geven in hoe de Belastingdienst, door het optimaal inzetten van de beschikbare capaciteit, samen met de overheidsondernemingen streeft naar maximale ondersteuning in het verkrijgen van comfort bij deze implementatie. De term "comfort" sluit aan bij de gedachte dat de betrokken organisaties in het implementatieproces zelfstandig tot keuzes kunnen komen.

De samenwerking is weergegeven in de Schijf van vijf. Deze schijf visualiseert het verkrijgen van comfort en het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Daarnaast geeft het de inspanningen van de overheidsondernemingen weer. Naarmate in het implementatieproces de desbetreffende organisatie meer comfort verkrijgt, kan deze sneller naar de aangifte toewerken, de inspanningen doen afnemen en de kosten drukken.

De Schijf van vijf en de wijze van het verkrijgen van comfort wordt in het volgende hoofdstuk nader toegelicht.

Schijf van vijf

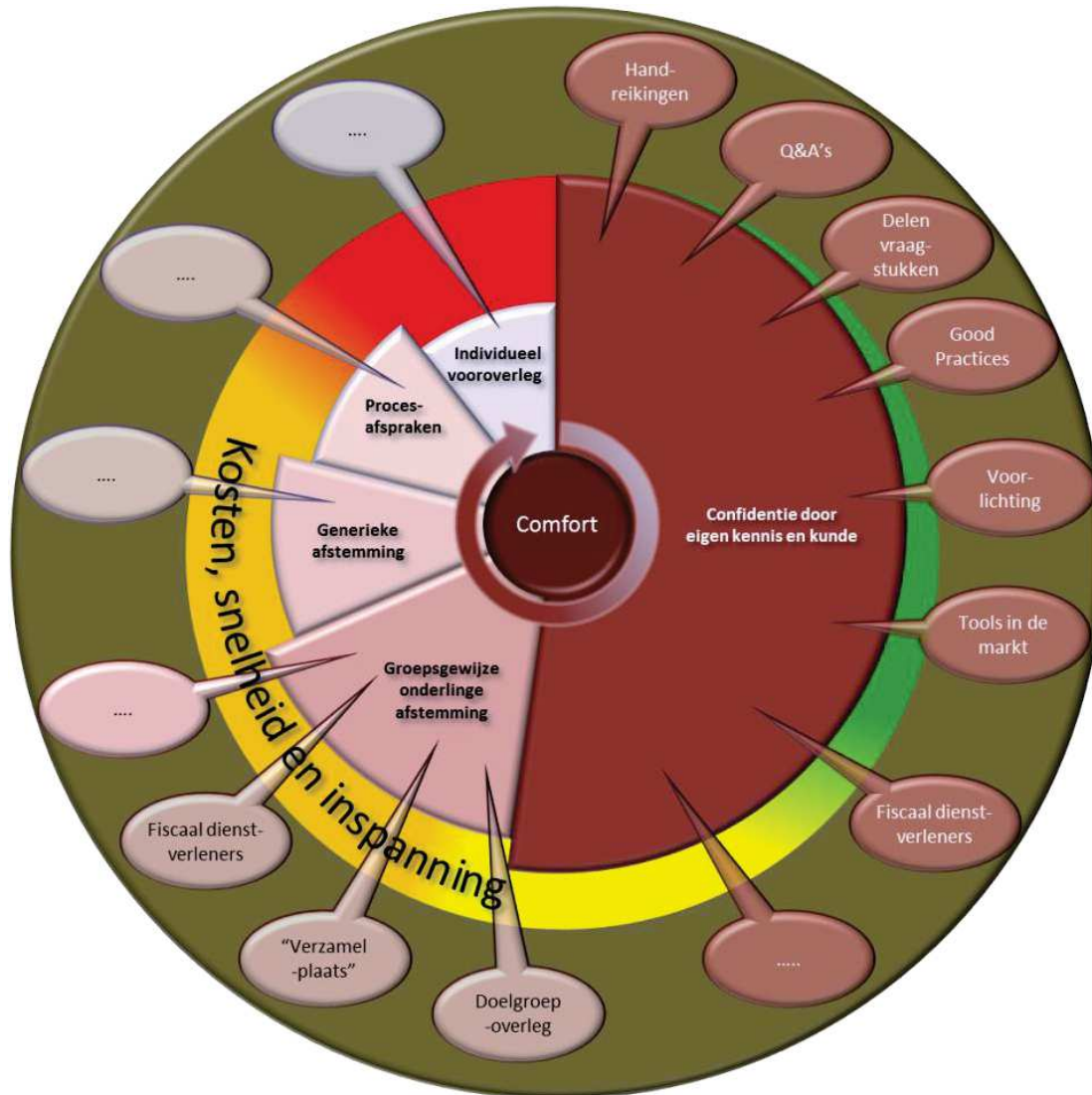
De Schijf van vijf geeft de verschillende fasen weer waardoor lokale overheden en andere organisaties comfort krijgen. Het betreft de volgende vijf fasen:

- 1) confidentie door eigen kennis en kunde;
- 2) groepsgewijze onderlinge afstemming;
- 3) generieke afstemming;
- 4) procesafspraken;
- 5) individueel vooroverleg.

Hoe meer stappen van de Schijf van vijf moeten worden doorlopen, des te intensiever worden de te verrichten inspanningen, zowel bij de lokale overheden als bij de Belastingdienst. Dit heeft ook invloed op de doorlooptijd en de bijbehorende kosten.

---

¹ Formeel de rechtspersonen die deze ondernemingen uitoefenen.

Figuur: Schijf van vijf

Fase 1: confidentie door eigen kennis en kunde

In deze fase wordt de (potentieel) belastingplichtige een aantal producten en hulpmiddelen geboden om een basis van comfort te leggen binnen de organisatie. Vanuit de SVLO² wordt deze fase ondersteund door het, aan de (potentieel) belastingplichtigen, beschikbaar stellen van diverse producten/hulpmiddelen, zoals:

- De handreiking implementatie vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen;
- Schema Afbakening;
- Schema Ondernemingstoets;
- Notitie Duurzame organisatie van kapitaal en arbeid;
- Notitie Deelname economisch verkeer;
- Werkboek 'Waterschap – verkenning mogelijkheden clustering' en bijbehorend werkbestand.

Deze lijst met producten wordt gaandeweg de samenwerking uitgebreid met nieuwe producten. Bij de SVLO-producten past een algemene toelichting op het gebruik: het doel is de potentieel belastingplichtige te ondersteunen bij het nemen van de eigen verantwoordelijkheid.

² SVLO: Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden: Deze samenwerking vloeit voort uit een gesloten raamovereenkomst d.d. 10 september 2014 tussen het Ministerie van Financiën en 3 koepelorganisaties (VNG, IPO en UvW).

Genoemde algemene informatie, waaronder de SVLO-producten zijn opgenomen op de websites van de SVLO-partners: Belastingdienst, Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Unie van Waterschappen (UvW).

Fase 2: Groepsgewijze onderlinge afstemming

De tweede fase uit de schijf betreft "groepsgewijze onderlinge afstemming". In deze fase kan een specifieke groep (potentieel) belastingplichtigen met elkaar in overleg treden over gezamenlijke onderwerpen en vraagstukken met als doel het delen van opgedane kennis en ervaringen. Deze afstemming kan worden versneld door het SVLO, bijvoorbeeld door het creëren van een virtuele omgeving waarin (groepen) potentieel belastingplichtigen elkaar kunnen "ontmoeten". Groepsgewijs overleg wordt dan ingericht voor het bespreken van gezamenlijke onderwerpen, het optimaliseren van handreikingen, vragen & antwoorden en het geven van voorlichting. Ook kan groepsgewijs overleg dienen als ingang voor het voeren van overleg met specifieke groepen belastingplichtigen of regionale groepen belastingplichtigen, zoals waterschappen of de kleinere gemeenten in een provincie. Op deze manier kunnen gezamenlijke vraagstukken worden beantwoord, dan wel kan generieke afstemming (zie fase 3) met de Belastingdienst worden voorbereid.

Fase 3: Generieke afstemming met de Belastingdienst

Onderwerpen die bij meerdere (potentieel) belastingplichtige overheidslichamen spelen, worden samengebracht. Algemene casuïstiek wordt door de betrokken organisaties besproken met de Belastingdienst. De Belastingdienst zal daarbij vaak een voorbehoud maken voor intern overleg. Dat kan nodig zijn voor een evenwichtige aanpak. Immers, activiteiten van de ene groep organisaties dienen op dezelfde wijze te worden behandeld als vergelijkbare activiteiten van andere organisaties. Daarnaast dient intern overleg om de mogelijke gevolgen van precedentwerking naar andere ondernemingen inzichtelijk te maken.

Fase 4: Procesafspraken

De wet vindt toepassing vanaf 1 januari 2016. Voor overheidsorganisaties brengt de implementatie van de Vpb-plicht veranderingen met zich mee. Zo omvat de Vpb-plicht voor veel overheidsorganisaties nieuwe wetgeving en dient de (administratieve) organisatie hierop ingericht te worden. Mede door de complexiteit van de wet vraagt dit gedurende het implementatietraject de nodige inspanningen van de overheidsorganisatie. Ondanks alle inspanningen is het denkbaar dat potentieel belastingplichtigen niet direct op alle aspecten van de wet een organisatiebrede implementatie kunnen realiseren. In voorkomende gevallen kan dan ook een belangenafweging worden gemaakt, waarna een prioritering kan worden aangebracht voor de eerste aangiften. Zo moeten de lokale overheden die belaste en vrijgestelde activiteiten uitvoeren volgens de wetsgeschiedenis een volledige fiscale administratie voeren.³ Dat vergt nogal wat. Bij de vrijgestelde activiteiten is er geen direct financieel belang. Het is dan niet wenselijk als het kwalificeren van deze activiteiten tijdens het implementatietraject ten koste gaat van aandacht voor de activiteiten die wel tot heffing zullen leiden. Hetzelfde geldt voor activiteiten waarvan met een hoge mate van zekerheid gesteld kan worden dat ze niet door de "ondernemingspoort" komen. De aandacht voor deze activiteiten, die uiteindelijk niet zullen leiden tot belastingplicht, zal in het implementatietraject afgewogen moeten worden tegen de aandacht voor activiteiten waarvan het zeer waarschijnlijk is dat deze wel leiden tot belastingplicht.

In een dergelijke situatie kunnen in overleg met de klantcoördinator, onder een aantal voorwaarden,⁴ procesafspraken gemaakt worden. Dit is altijd maatwerk.

³ In de diverse SVLO-producten worden praktische handvatten gegeven hoe om te gaan met/invulling te geven aan een aantal hieraan gerelateerde handelingen/analyses.

⁴ Deze voorwaarden zien met name op het implementatieproces (tijdigheid/projectmatig/concreet plan van aanpak inclusief adequate fasering), het borgen van een juiste en volledige belastingafdracht en de vastlegging van de afspraken in een vaststellingsovereenkomst.

Fase 5: Individueel vooroverleg

Individueel vooroverleg is een overleg tussen de Belastingdienst enerzijds en de (potentieel) belastingplichtige anderzijds, dat leidt tot een standpuntbepaling van de Belastingdienst over de wijze waarop het recht in een specifiek geval moet worden toegepast. Vooroverleg wordt gevoerd als de fiscale kwalificatie van feiten en/of de interpretatie van het recht aangaande de feiten niet duidelijk is. Om voor vooroverleg in aanmerking te komen, dient een verzoek aan de in het Besluit Fiscaal Bestuursrecht gestelde voorwaarden te voldoen. Zo dient het verzoek waarover een standpunt wordt gevraagd een duidelijke omschrijving van de casus, inclusief alle relevante feiten en omstandigheden, te bevatten. Indien het verzoek betrekking heeft op de toepassing van het recht, dient het verzoek een helder(e) standpunt/zienswijze te bevatten over de fiscale consequenties van de voorgelegde casus. Het ligt voor de hand deze mogelijkheid vooral te benutten in situaties met voor de lokale overheid grote belangen en een hoge mate van complexiteit. Dit helpt een opstopping binnen het proces vooroverleg te voorkomen als gevolg van te grote aantallen verzoeken, hetgeen in het belang van zowel de overheidsondernemingen als de Belastingdienst is.

Van de Belastingdienst mag een voortvarende houding bij vooroverleg verwacht worden. Anderzijds wordt van lokale overheden verwacht dat zij zich steeds de vraag stellen of het onderwerp complex en belangrijk genoeg is om individueel vooroverleg te verzoeken. Alvorens een verzoek tot vooroverleg in te dienen, is het belangrijk na te gaan of de hierboven genoemde fasen al niet tot voldoende comfort hebben geleid. Bovendien kan verkend worden of er wellicht een eenvoudiger manier is om een vraag beantwoord te krijgen. Zo is er ook telefonisch contact met de Belastingdienst mogelijk, waarbij vragen kunnen worden voorgelegd waardoor een - soms mogelijk tijdrovend - verzoek tot vooroverleg achterwege kan blijven. Vanzelfsprekend dient geen vooroverleg plaats te vinden over casusposities die reeds zijn uitgewerkt door de Belastingdienst en de SVLO-partners.

De situatie kan zich voordoen dat de Belastingdienst der mate veel verzoeken tot vooroverleg ontvangt, dat dit – gelet op de beschikbare capaciteit – ten koste gaat van de doorlooptijd. Het is en blijft de verantwoordelijkheid van de Belastingdienst de verzoeken tot vooroverleg af te handelen. De werkgroep toezicht kan in die situatie als klankbord fungeren om mogelijke praktijkoplossingen te signaleren of praktijkoplossingen met de koepelorganisaties te bespreken.⁵

Waar wordt het verzoek om vooroverleg behandeld?

Verzoeken om vooroverleg worden naar het eigen belastingkantoor gestuurd. De afstemming met het landelijk werkende team BBO is een interne verantwoordelijkheid van de Belastingdienst.

Ten slotte

Alle betrokkenen stimuleren dat door organisaties gebruik wordt gemaakt van de meest snelle en efficiënte weg om voldoende comfort te verkrijgen. Alleen zo kunnen de beperkt beschikbare capaciteit en financiële middelen optimaal worden ingezet, zowel die van de potentieel belastingplichtige als ook die van de Belastingdienst.

⁵ De Werkgroep Toezicht is één van de drie werkgroepen die is ingericht vanuit de SVLO en houdt zich met name bezig met toezichtsvraagstukken. Naast de Werkgroep Toezicht zijn de Werkgroep Fiscaliteit en de Werkgroep Implementatie actief.

Vaststellingsovereenkomst implementatieproces Vennootschapsbelasting

1. Partijen

Belanghebbende(n), (NAW-gegevens + fiscaal nummer),

en

Gemachtigde(n) (NAW-gegevens)

Hierna te noemen partij A

en

de Belastingdienst

hierbij vertegenwoordigd door:

-
-

Hierna te noemen partij B

verklaren een vaststellingsovereenkomst te hebben gesloten als bedoeld in artikel 900 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek.

Bij deze vaststellingsovereenkomst binden partijen, ter beëindiging of ter voorkoming van onzekerheid of geschil omtrent hetgeen tussen hen rechtens geldt, zich jegens elkaar aan een vaststelling daarvan, bestemd ook te gelden voor zover zij van de tevoren bestaande rechtstoestand mocht afwijken.

2. Onderwerp van de vaststellingsovereenkomst

Partij A wenst van partij B zekerheid te krijgen omtrent de invulling van de afspraken over de fasering van het implementatieproces en de in te dienen aangiften inzake de Vennootschapsbelasting voor de boekjaren 2016 en eventueel 2017.

3. Overleg en correspondentie

Aan de totstandkoming van deze overeenkomst is het volgende voorafgegaan:

Mondeling overleg tussen partijen op:

Correspondentie van partij A met dagtekening ..., kenmerk ...

Correspondentie van partij B met dagtekening ..., kenmerk ...

4. Feiten en gevolgen

Partij A heeft d.d. (*invullen*) overeenkomstig de Notitie Ondersteuning overheidsondernemingen een gemotiveerd verzoek ingediend tot het sluiten van een vaststellingsovereenkomst implementatieproces Vennootschapsbelasting. Partij A heeft daarbij een plan van aanpak overlegd voor een compleet implementatietraject over de jaren 2016 tot en met 2018 (hierna: het implementatieplan), gedateerd (*invullen*). Hierin geeft partij A onder andere aan hoe hij vorm heeft gegeven aan de analyse van de voor de Vennootschapsbelasting relevante activiteiten binnen de organisatie en hoe zich dat heeft vertaald in het implementatieplan. Uitgangspunt bij het implementatieplan is, dat de activiteiten die vermoedelijk het meest relevant zijn in termen van potentiële Vennootschapsbelasting-afdracht en mogelijk concurrentieverstorende werking, als eerste worden aangepakt.

Partijen gaan ervan uit dat deze feiten zich hebben voorgedaan en als zodanig tussen partijen zullen gelden.

Partijen zijn op basis van de hiervoor vermelde feiten het volgende overeengekomen:

- partij B is akkoord met het implementatieplan en partij A is gebonden oftewel gehouden tot uitvoering van het implementatieplan;
- partij B stemt er mee in dat de aangifte Vennootschapsbelasting 2016 en eventueel 2017 wordt ingediend conform het geaccordeerde implementatieplan;
- de beoordeling van de juistheid van de aangiften ter zake van de activiteiten die conform het implementatieplan wel zijn opgenomen in de aangiften 2016 en eventueel 2017 maakt geen onderdeel uit van deze vaststellingsovereenkomst;

- partij A zal conform het tijdpad in het implementatieplan de juiste en volledige gegevens van de daarin beschreven activiteiten op een vooraf afgesproken wijze doorgeven aan partij B;
- partij A stemt in met het opleggen van een navorderingsaanslag Vennootschapsbelasting indien blijkt dat ter zake van de in het implementatieplan genoemde activiteiten Vennootschapsbelasting verschuldigd was in een eerder jaar dan dat waarin de beoordeling van de activiteiten in het implementatieplan voorzag;
- partij A ziet in dat geval onherroepelijk af van het recht zich te beroepen op het ontbreken van een nieuw feit als bedoeld in artikel 16 lid 1 Algemene wet inzake de rijksbelastingen;
- in geen geval wordt met deze vaststellingsovereenkomst afbreuk gedaan aan de materiële en formele belastingschuld.

5. Belastingrente en invorderingsrente

Belastingrente en invorderingsrente wordt berekend conform de wettelijke bepalingen.

6. Geldigheidsduur van de overeenkomst

Deze overeenkomst geldt tot en met *(invullen, doch uiterlijk 31 december 2018)*.

Deze overeenkomst eindigt voor de in onderdeel 2 genoemde geschillen/onzekerheden in ieder geval met ingang van het tijdstip (rekening houdend met een redelijke opzegtermijn, te bepalen per individueel geval) waarop:

- een wetwijziging in werking treedt;
- een wijziging van de op de wet gebaseerde voorschriften plaatsvindt;
- een wijziging in de jurisprudentie plaatsvindt;
- een wijziging in het beleid van de Belastingdienst wordt afgekondigd.

7. Afstand van rechtsmiddelen

Partij A doet ter zake van de in deze overeenkomst geregelde onderwerpen uitdrukkelijk afstand van het recht op bezwaar en het recht op beroep bij de rechter. Dat laat evenwel onverlet dat ter zake van de hoogte van de aanslagen Vennootschapsbelasting de reguliere rechtsmiddelen van bezwaar en beroep open blijven staan voor partij A.

Ingeval één van de partijen zich om welke reden dan ook niet (geheel) houdt aan hetgeen in deze overeenkomst is opgenomen, heeft de andere partij de bevoegdheid ter zake van de in deze vaststellingsovereenkomst geregelde onderwerpen een van deze overeenkomst afwijkend standpunt in te nemen. Hierbij staan voor beide partijen de wettelijke mogelijkheden open zoals het opleggen van navorderingsaanslagen/naheffingsaanslagen door partij B en het recht op bezwaar en beroep bij de rechter door partij A.

8. Afwezigheid wilsgebreken/onrechtmatigheid en afzien van schadeclaims

Partij A erkent en bevestigt door ondertekening van deze vaststellingsovereenkomst dat deze overeenkomst op geen enkele wijze door dwang, dwaling, bedrog of door misbruik van omstandigheden, dan wel door onrechtmatig handelen van de Belastingdienst tot stand is gekomen. Partij A doet, voor het geval al sprake zou kunnen zijn van enige aansprakelijkheid van de Staat der Nederlanden en/of de Belastingdienst en/of de inspecteur en/of de ontvanger en/of de betrokken ambtena(a)r(en) in privé, hierbij uitdrukkelijk en zonder enig voorbehoud afstand van het recht om in of buiten rechte een vergoeding van schade, rente, kosten en dergelijke te vorderen.

Partij A verklaart geen beroep te zullen doen op vergoeding van (im)materiële schade door overschrijding van de redelijke termijn(en) van de in onderdeel 2 beschreven middelen, jaren/tijdvakken en/of belastingaanslagen.

Partij A verklaart dat haar een redelijke termijn is geboden voor beraad over deze overeenkomst.

9. Nadere voorwaarden en afspraken

Verder verklaren partijen het volgende:

Partij A erkent en bevestigt door middel van ondertekening dat de door de Belastingdienst in deze overeenkomst ingenomen standpunten enkel en alleen gelden binnen het specifieke kader van deze overeenkomst. Dit betekent dat niet gesproken kan worden van een welbewuste standpuntbepaling zodat van gebondenheid van de Belastingdienst aan de hier ingenomen standpunten buiten het kader van deze overeenkomst of na ommekomst van deze overeenkomst (voor zover deze betrekking heeft op toekomstige jaren) geen sprake is.

10. Ondertekening

Deze overeenkomst is in tweevoud opgemaakt.

(plaatsnaam en datum)

Voor akkoord,

Partij A.

(belanghebbende, de namen van de ondertekenende bestuurders van de BV/NV/andere rechtspersonen of rechtsfiguren)

(gemachtigde)

Partij B.

De Belastingdienst

Vertegenwoordigd door: *(namen betrokken ondertekenaars)*

-
-

namens de inspecteur,

namens de ontvanger,